Lietas Nr. C771087423
Lietas arhīva Nr. CA-0098-25/12
ECLI:LV:RAT:2025:0110.C771087423.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2025. gada 10. janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs Normunds Riņķis ,
tiesnese Ligita Gavare,
tiesnese Inese Strelča
ar tiesas sēdes sekretāri Daci Indāni ,

piedaloties prasītājam /Persona A/, atbildētājasDzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/pilnvarotajai pārstāvei /Persona G/ un tulcei /Persona F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /Persona A/ prasībā pretDzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/ par pienākuma uzlikšanuun morālā kaitējuma atlīdzināšanu sakarā ar dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 13. decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītājs /Persona A/ cēlis tiesā prasību pret atbildētāju Dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/ par pienākuma uzlikšanu izsniegt prasītājam dokumentus, kas apliecina informāciju par 2014.–2021. gadā saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem par kopējo summu 13 791,81 EUR dzīvojamās mājas /Adrese B/ (šobrīd /Adrese A/, dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs un morālā kaitējuma atlīdzības 620 ER piedziņu.

Prasība pamatota ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 1., 6. un 7. pantu, Civillikuma 5. un 1635. pantu un Ministru kabineta noteikumu Nr. 908 „Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi” 16. un 27. punktu.

[2] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 13. decembra spriedumuprasība apmierināta daļā par pienākuma uzlikšanu un atbildētājai uzlikts par pienākumu viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izsniegt prasītājam dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu, par laiku no 2014. gada līdz 2021. gadam (ieskaitot) dzīvojamai mājai /Adrese A/, veikto darbu apjomu un izmaksas apstiprinot ar atbilstošiem pamatojošiem dokumentiem. Prasība daļā par morālā kaitējuma 620 EUR atlīdzināšanu noraidīta.

Pirmās instances tiesas spriedums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[2.1] Lietā nav strīda, ka prasītājs ir /Adrese C/, īpašnieks.

Lietā nav strīda, ka daudzdzīvokļu mājas /Adrese A/, apsaimniekošanu veic atbildētāja, pamatojoties uz 2013. gada 22. oktobrī noslēgto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu.

Līdz ar to tiesa atzina, ka atbildētāja kā daudzdzīvokļu mājas pārvaldniece faktiski rīkojas kā pilnvarnieks dzīvojamās mājas kopības, t.sk. prasītāja kā dzīvokļa īpašnieka, vārdā Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 1. panta 3. punkta izpratnē.

[2.2] Kā redzams no atbildētājas sagatavotā pārskata par 2014. gadu par māju /Adrese A/, tajos pie izdevumiem saimnieciskām vajadzībām tiek norādītas – juridisko pakalpojumu izmaksas, kas sastāda 672,66 EUR; 2015. gadā – 1538,15 EUR; 2016. gadā 977,97 EUR; 2017. gadā 1604,24 EUR; 2018. gadā – 2037,41 EUR; 2019. gadā – 670,57 EUR; 2020. gadā 1970,18 EUR; 2021. gadā 4001,17 EUR.

[2.3] 2022. gada 28. aprīļa iesniegumos atbildētājai, prasītājs lūdz iepazīstināt viņu ar dzīvojamās mājas /Adrese A/, mājas lietas 4. sadaļu par 2020. gadu un mājas lietu par 2015. gadu.

2022. gada 23. maijā prasītājs iesniegumā atbildētājai lūdz viņu iepazīstināt ar mājas /Adrese A/, mājas lietu par 2018. gadu.

2022. gada 2. jūnijā prasītājs iesniedza atbildētājai iesniegumu par iepazīstināšanu ar dzīvojamās mājas /Adrese A/, mājas lietu par 2019. gadu 2022. gada 9. jūnijā. Atbilstoši lietā esošajam aktam, ko parakstījis prasītājs

un /Persona E/, minētajā datumā prasītājs iepazinās ar mājas lietu, kurā nav izpildi un samaksu apliecinošu dokumentu par juridiskajiem pakalpojumiem 670,57 EUR.

2023. gada 16. janvārī, atkārtoti 2023. gada 30. janvārī, 2023. gada 7. septembrī, 2023. gada 19. oktobrī prasītājs iesniedza atbildētājai iesniegumu 2023. gada 25. janvārī ar dokumentiem apstiprināt mājai /Adrese A/, sniegtos juridiskos pakalpojumus un to apmaksu laika posmā no 2014. līdz 2021. gadam par summu 13 791,81 EUR.

2023. gada 22. jūnija, 2023. gada 13. jūlija un 2023. gada 27. jūlija iesniegumos atbildētājai prasītājs lūdz dokumentāli apliecināt juridisko pakalpojumu izdevumu izpildi un apmaksu dzīvojamā mājā /Adrese A/ 2014. gadā 992,12 EUR; 2015. gadā – 1538,15 EUR; 2016. gadā – 977,97 EUR; 2017. gadā- 1604,24 EUR; 2018. gadā 2037,41 EUR; 2019. gadā – 670,57 EUR; 2020. gadā 1970,18 EUR; 2021. gadā 4001,17 EUR, lūdzot norādīt datumu un laiku, lai varētu atbildētājas birojā pārbaudīt minēto dokumentāciju.

[2.3.1] Kā izriet no 2022. gada 3. jūnija atbildētājas atbildes prasītājam uz viņa iesniegumiem laikā no 2022. gada 7. februāra līdz 2022. gada 2. jūnijam, t.sk. prasītājam izskaidrota kārtība kādā prasītājs var saņemt dokumentu kopijas; kā arī norādīts, ka mājas lietā atbilstoši normatīvo aktu prasībām nav jāievieto rēķini, atskaites, maksājuma uzdevumi, akti.

No atbildētājas 2023. gada 14. februāra atbildes prasītājam uz 2023. gada janvāra iesniegumiem, norādīts, ka dažādu organizatorisku iemeslu dēļ atbildētāja nevar sniegt atbildes pēc būtības un sagatavot pieprasītos dokumentus, nosakot termiņu atbilžu sniegšanai 2023. gada aprīlis.

No 2023. gada 29. augusta atbildētājas atbildes prasītājam uz 2023. gada 25. janvāra līdz 2023. gada 10. augusta iesniegumiem t.sk. norādīts, ka pozīcijā juridiskie pakalpojumi ir iekļauti izdevumi par juridisko pakalpojumu sniedzēja sniegtajiem pakalpojumiem, parādu piedziņas izdevumi, valsts nodevas par tiesāšanās un piedzīšanas procesiem.

No atbildētājas lietā iesniegtajiem aktiem un piezīmju lapas izriet, ka prasītājs iepazīstināts ar 2018., 2020. gada mājas lietu, taču 2022. gada 25. jūlijā tika informēts, ka ar mājas lietu varēs iepazīties 2022. gada 28. jūlijā, kad neieradās.

[2.3.2] Tiesa atzina, ka pēc būtības starp pusēm pastāv strīds par to vai daudzdzīvokļu mājas pārvaldniekam attiecīgās mājas lietā ir jāievieto dokumenti, kas apstiprina izdevumu par saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem pamatojumu, t.i. akti par veikto darbu un samaksu apliecinoši dokumenti, un vai prasītājam kā dzīvokļa īpašniekam ir tiesības iepazīties ar dokumentiem, kas pamato izdevumus par juridiskajiem pakalpojumiem.

Atbildētājas ieskatā mājas lietā ir jāatrodas tikai izziņai par šādu pakalpojumu sniegšanu un attiecīgi izmaksu apmēru. Savukārt prasītāja ieskatā viņam kā attiecīgās dzīvojamās mājas dzīvokļa īpašniekam ir tiesības iepazīties arī ar šīs izmaksas pamatojošiem dokumentiem.

[2.4] Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 14. panta otrā daļa noteic, ka pārvaldnieka pienākums ir sniegt dzīvojamās mājas īpašniekam aktuālu, nepārprotamu un pilnīgu informāciju par dzīvojamās mājas īpašniekam saistošiem normatīvajiem aktiem un no tiem izrietošajām saistībām, par pārvaldnieka saistībām, kas izriet no pārvaldīšanas uzdevuma, kā arī — pēc dzīvojamās mājas īpašnieka pieprasījuma — par jautājumiem, kas attiecas uz pārvaldīšanas uzdevumu. Atbilstoši šī likuma 6. panta otrās daļas 3. punktam atbildētājas kā dzīvojamās mājas pārvaldnieces obligātā pārvaldīšanas darbība noteikta dzīvojamās mājas lietas kārtošana.

Tiesa atzina, ka atbildētājas norādītie juridiskie pakalpojumi ir atzīstami par darbībām, kas saistītas ar atbildētājai dotā pārvaldīšanas uzdevuma izpildi, un šie izdevumi atzīstami par mājas pārvaldīšanas izdevumiem Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 7. panta izpratnē. Līdz ar to dokumenti, kas apliecina šīs darbības veikšanu un tās finansiālo pamatojumu ir ievietojami mājas lietā kā to nosaka Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 8. panta trešās daļas 5. punkts.

[2.4.1] Kā norāda atbildētāja, mājas lietā atrodas izziņa par sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem un attiecīgām izmaksām.

Tiesas ieskatā atbildētāja kā pārvaldniece var neievietot mājas lietā visus izdevumu par juridiskajiem pakalpojumiem apliecinošus dokumentus, aprobežojoties ar izziņu, kas pamato šādus izdevumus. Taču tiesa atzina, ka atbildētājai kā pilnvarniecei nav tiesību liegt prasītājam iepazīties ar šos izdevumus pamatojošiem dokumentiem, pat ja tie neatrodas mājas lietā.

[2.4.2] Šāds atbildētājas kā pārvaldnieces un prasītāja pilnvarnieces pienākums izriet gan no pārvaldīšanas līguma 3.1.8. punkta, gan Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 14. panta otrās daļas, gan Civillikuma 2305. panta, ka pēc pilnvaras devēja, t.i. dzīvokļa īpašnieka pieprasījuma, pilnvarniekam ir pienākums dot pilnvaras devējam pilnu norēķinu par tam bijušajiem ieņēmumiem un izdevumiem.

Tā kā no prasītāja kā no dzīvokļa īpašnieka tiek pieprasīta pārvaldīšanas maksas samaksa, kurā ietilpst arī izdevumi par juridiskajiem pakalpojumiem, prasītājam ir tiesības iepazīties ar dokumentiem, kas pamato šādu pakalpojumu sniegšanu, t.i. kādi tieši pakalpojumi ir sniegti, uz kāda pamata un par kādu summu.

[2.4.3] Ņemot vērā, ka prasītāja kā dzīvokļa īpašnieka pienākums ir piedalīties daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā (Dzīvokļa īpašuma likuma 10. pants), viņam ir jābūt nodrošinātām tiesībām iegūt to informāciju, kas attiecas uz mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu.

[2.4.4] Šādos apstākļos tiesa atzina, ka prasītājam ir tiesības saņemt informāciju par viņa īpašuma un kopīpašuma domājamās daļas pārvaldīšanas izdevumiem, kas saistīti ar juridisko pakalpojumu sniegšanu laika periodā no 2014. gada līdz 2021. gadam apjomu un izmaksām 13 791,81 EUR.

[2.5] Tiesa atzina par nepamatotu atbildētājas viedokli, ka prasītājam ir tiesības iepazīties un saņemt tikai izziņu par attiecīgajā gadā sniegto juridisko pakalpojumu faktu un izmaksām.

Ņemot vērā, ka prasītājs ticis iepazīstināts tikai ar atsevišķu gadu mājas lietām un, kā norādīja atbildētāja, mājas lietā atrodas tikai izziņa par juridiskajiem pakalpojumiem, nevis šo pakalpojumu saņemšanu un samaksu apstiprinoši dokumenti, tiesa atzina, ka prasītājam nav tikusi nodrošināta iespēja iepazīties ar šiem dokumentiem.

[2.6] Prasība daļā par morālā kaitējuma atlīdzības 620 EUR piedziņu noraidīta, kā nepamatota.

[3] Par Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 13. decembra spriedumu atbildētāja iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu daļā, kurā prasība apmierināta, uzliekot atbildētājai pienākumu viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izsniegt prasītājam dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu, par laiku no 2014. gada līdz 2021. gadam (ieskaitot) dzīvojamai mājai /Adrese A/, veikto darbu apjomu un izmaksas, apstiprinot ar atbilstošiem pamatojošiem dokumentiem.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[3.1] Pirmās instances tiesa pārsniegusi prasības robežas. Prasītājs 2023. gada 14. aprīļa prasības pieteikumā lūdza izsniegt viņam informāciju par saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs, bet pirmās instances tiesa, pārsniedzot prasības robežas, uzlika atbildētajai par pienākumuizsniegt dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu.

[3.2] Tiesa nav pienācīgi izvērtējusi lietas apstākļus un nepamatoti atzina, ka prasītājam nav nodrošināta iespēja iepazīties ar šiem dokumentiem.

[3.3] Tiesa nepamatoti atzinusi, ka atbildētājai ir pienākums izsniegt dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu.

Izsniegt var to, ko var paņemt līdzi, tas ir dokumentus vai to kopijas, vai izziņu, kurā būtu norādīta un apliecināta noteikta informācija.

Tiesa nav ievērojusi, ka normatīvie akti paredz dzīvokļu īpašnieku tiesības iepazīties, tātad pārvaldnieka pienākumu iepazīstināt ar dokumentiem, kas saistīti ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, nevis izsniegt dokumentus. Nav šaubu, ka pārvaldnieks nevar izsniegt prasītājam šo dokumentu oriģinālus un tas nav tiesiski. Neviens normatīvais akts neparedz atbildētājai pienākumu kopēt dokumentus par 8 gadiem un bez maksas tos izsniegt prasītājam. Arī prasītājs tiesas sēdē apliecināja, ka ar šo lūgumu viņš vēlas iepazīties ar dokumentiem, nevis saņemt tos. Tādējādi tiesa varēja tikai noteikt atbildētājai pienākumu iepazīstināt vai uzrādīt prasītājam dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu, nevis izsniegt.

[3.4] Tiesa pareizi atzina, ka prasītajam ir tiesības saņemt informāciju par viņa kopīpašumā esošās domājamās daļas pārvaldīšanas izdevumiem, taču likumdevējs noteica to apjomu, kuru pārvaldniekam jāsniedz dzīvokļa īpašniekiem. Pārvaldniekam nav pienākuma bez maksas izsniegt dokumentus, kurus ne normatīvie akti, ne pārvaldīšanas līgums nenoteica, ka tie jāizsniedz katram dzīvokļa īpašniekam.

[3.5] Tiesa nepareizi noteikusi periodu, par kuru jāsniedz dokumenti prasītajam.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.908 „Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi” (redakcijā līdz 2022. gada 2. maijam) jākārto mājas lieta. Noteikumu 20. punkts paredzēja, ka atsevišķi no mājas lietas iekārto sējumu, kurā ievieto dokumentus, kas zaudējuši aktualitāti (turpmāk – arhīva sējums). Par aktualitāti zaudējušiem dokumentiem atzīstami tādi, kuri ir izpildīti vai kuru termiņš ir notecējis. Mājas lietas kārtotājs dokumentus ievieto arhīva sējumā, kad pagājuši divi gadi vai ilgāks termiņš pēc to aktualitātes zaudēšanas. Arhīva sējumu uzglabā vismaz divus gadus vai ilgāk, ja šādu termiņu noteicis pārvaldītājs. Savukārt, /Nosaukums A/ nebija noteikusi ilgāku glabāšanas termiņu.

Tādējādi likumdevējs paredzēja pārvaldniekam pienākumu ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītus dokumentus, kas zaudējuši aktualitāti, glābāt 4 gadus pēc to aktualitātes zaudēšanas.

Ministru kabineta noteikumos Nr.908 „Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi” 20. punktā noteiktais glābšanas periods līdzīgs noilguma termiņam, kurā dzīvokļa īpašniekam ir tiesības pieprasīt

pārvaldniekam iepazīties ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītiem dokumentiem.

Tiesa nenovērtēja, ka dokumenti, kuri apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu, ir /Nosaukums B/ ikmēneša rēķini ar atskaitēm, maksājuma uzdevumi, tiesāšanas izdevumu par parādu piedziņu maksājuma uzdevumi un tie zaudē savu aktualitāti pārvaldīšanas procesā pēc to apmaksas.

Ievērojot minēto, pēc analoģijas ar noilguma termiņu, pirmās instances tiesai līdz 2018. gadam bija jāpiemēro prasītāja prasības perioda ierobežojums, t.i. prasības periods varēja būt tikai par periodu no 2018. gada līdz 2021. gadam.

[3.6] Atbildētāja uzskata, ka tiesa, taisot pārsūdzēto spriedumu, nav pilnīgi un vispusīgi izvērtējusi /Nosaukums A/ paskaidrojumos minētos apstākļus un argumentus, kā arī civillietā esošos pierādījumus, kas novedis pie nepamatota sprieduma taisīšanas.

[4] Prasītājs rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst, bet spriedumu uzskata par tiesisku, taisnīgu un pamatotu.

[5] Tiesas sēdē prasītājs uzturēja prasību un neatzina apelācijas sūdzību, savukārt atbildētāja neatzina prasību un uzturēja apelācijas sūdzību.

Motīvu daļa

[6] Noklausoties pušu paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība sprieduma pārsūdzētajā daļā ir apmierināma daļēji.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētāja pārsūdzējusi spriedumu daļā, kurā tai uzlikts pienākums izsniegt prasītājam dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu sniegšanu par laiku no 2014. gada līdz 2021. gadam (ieskaitot) dzīvojamai mājai, veikto darbu apjomu un izmaksas, apstiprinot ar atbilstošiem pamatojošiem dokumentiem.

Prasītājs pirmās instances tiesas spriedumu nav pārsūdzējis.

Tādējādi pirmās instances tiesas spriedums stājies spēkā daļā, kurā noraidīta prasītāja prasība par morālā kaitējuma atlīdzināšanu un lieta apelācijas instancē skatāma daļā par pienākuma uzlikšanu atbildētājai izsniegt prasītājam juridisko pakalpojumu sniegšanu apliecinošus dokumentus.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 430. panta trešajai daļai apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda pirmās instances tiesā konstatētos faktus, kas nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nepastāv strīds, ka prasītājs ir /Adrese C/ (pirms nosaukuma maiņas /Adrese B/), Rīgā, īpašnieks.

Tāpat lietā nav strīda, ka atbildētāja, kuras biedrs ir arī prasītājs, strīdus periodā bija dzīvojamās mājas /Adrese A/, pārvaldniece.

Pušu starpā pastāv strīds par prasītāja tiesībām realizēt savas kā dzīvokļa īpašnieka tiesības iegūt informāciju par dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem.

[9] Civillietu tiesas kolēģija par nepamatotu atzīst atbildētājas iebildumu, ka pirmās instances tiesa pārsniegusi prasības robežas.

[9.1] Civilprocesa likuma 192. pants noteic prasības būtiskos elementus, par kuriem tiesai jātaisa spriedums. Viens no šiem prasības elementiem ir prasības pamats, kuru veido apstākļi, uz kuriem prasītājs pamato savu prasījumu, tas ir, juridiski fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saista strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos vai izbeigšanos. Savukārt ar prasības priekšmetu saprot tās apstrīdētās tiesības, tiesiskās attiecības, kas pastāv starp pusēm un kuru esamību vai neesamību prasītājs lūdz konstatēt, un arī aizsargāt savas aizskartās vai apstrīdētās tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses.

Turklāt, tā kā, ceļot prasību, prasītājs cenšas atjaunot savas aizskartās tiesības vai panākt no atbildētāja apstrīdēto tiesību atzīšanu, prasītājam jāpierāda: 1) prasības aktīvais pamats, t.i., ka viņam piemīt tās tiesības, kuru aizstāvēšanu viņš lūdz (īpašuma vai valdījuma tiesības, prasījuma tiesības, kas pamatotas uz likumu vai līgumu); 2) prasības pasīvais pamats, t.i., ka šīs viņa tiesības aizskartas vai, ka atbildētājs šo tiesību realizēšanai liek šķēršļus, kādēļ viņam vajadzīga aizsardzība *(sk. Bukovskis V. Civīlprocesa mācības grāmata. – Rīga: Autora izdevums, 1933, 341. lpp.)*.

[9.2] No prasības pieteikuma redzams, ka prasītājs kā prasības aktīvo pamatu norāda savas kā dzīvokļa īpašnieka tiesības saņemt no dzīvojamās mājas pārvaldnieces ar dokumentiem pamatotu informāciju par 2014.-2021. gadā saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem dzīvojamās mājas /Adrese A/ (pirms nosaukuma maiņas /Adrese B/) dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs par 13 791,81 EUR. Kā prasības pasīvais pamats norādīts, ka minētās tiesības ir aizskartas, jo atbildētāja šo informāciju nesniedz.

No prasības pieteikuma kopumā un jo īpaši no norādes prasībā, ka atbildētāja ir aizskārusi prasītāja likumiskās tiesības zināt juridisko pakalpojumu sniegšanas pamatojumu, secināms, ka izskatāmās prasības priekšmets ir ar dokumentiem pamatotas informācijas par 2014.-2021. gadā saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem par kopējo summu 13 791,81 EUR saņemšana no atbildētājas. Proti, prasītājs grib uzzināt, vai šie izdevumi, kurus viņam ir jāsedz, ir pamatoti.

Prasītāja prasība acīmredzami ir vērsta uz konkrētas informācijas iegūšanu un dokumentu izsniegšana ir veids, kā informāciju iegūt. Turklāt prasībā lūgts uzlikt par pienākumu izsniegt dokumentāri apliecinātu informāciju, tādējādi pirmās instances tiesa uzliekot pienākumu izsniegt dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu saņemšanu, nav pārkāpusi prasības robežas.

[10] Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa noteic, ka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu atzīst par pamatotu, pareizu un pilnībā pietiekamu tik tālu, cik tas attiecas uz atbildētājas pienākumu izsniegt prasītājam juridisko pakalpojumu saņemšanu pamatojošus dokumentus, un pievienojas šai argumentācijai, to atkārtoti nenorādot.

[10.1] Vienlaikus civillietu tiesas kolēģija atzīst par pamatotu atbildētājas iebildums, ka ir ierobežojams prasības periods, par kuru informācija sniedzama.

[10.2] Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta otrās daļas 3. punktam atbildētājas kā dzīvojamās mājas pārvaldnieces obligātā pārvaldīšanas darbība noteikta dzīvojamās mājas lietas vešana. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 28. panta trešā daļa noteic, ka dzīvojamās mājas īpašniekam ir tiesības iepazīties ar mājas lietu bez ierobežojumiem un izgatavot dokumentu atvasinājumus, ievērojot personu datu aizsardzības prasības.

Saskaņā Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 8. panta ceturto daļu mājas lietas vešanas un aktualizācijas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Atbilstoši noteikumu Nr. 908 27. punktam dzīvojamās mājas īpašniekam ir tiesības iepazīties ar mājas lietu un kopsakarā ar šo noteikumu 30.2. apakšpunktu kopēt tajā esošo informāciju.

Atbilstoši minētajām tiesību normām prasītājam ir tiesības iepazīties ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un finanšu izlietojumu saistītiem dokumentiem, kā arī saņemt to atvasinājumus.

Saskaņā ar noteikumu Nr.908 20. punktu atsevišķi no mājas lietas iekārto sējumu, kurā ievieto dokumentus, kas zaudējuši aktualitāti (turpmāk – arhīva sējums). Par aktualitāti zaudējušiem dokumentiem atzīstami tādi, kuri ir izpildīti vai kuru termiņš ir notecējis. Mājas lietas kārtotājs dokumentus ievieto arhīva sējumā, kad pagājuši divi gadi vai ilgāks termiņš pēc to aktualitātes zaudēšanas. Mājas lietas kārtotājs līdz nākamā gada 1. februārim cauršuj un paraksta dokumentus un nodrošina sējuma saglabāšanu. Cauršūšanas prasība nav attiecināma, ja dokumenti ir noformēti atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu. Mājas lietas sadaļas saturā pie attiecīgā dokumenta izdara atzīmi, ka tas ievietots arhīva sējumā. Arhīva sējumu uzglabā vismaz divus gadus vai ilgāk, ja šādu termiņu noteicis pārvaldītājs.

Tādējādi likumdevējs paredzēja pārvaldniekam pienākumu dokumentus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, kas zaudējuši aktualitāti, glabāt četrus gadus pēc to aktualitātes zaudēšanas (divi gadi pirms un divi gadi pēc ievietošanas arhīva sējumā).

No lietas materiāliem nav secināms, ka atbildētāja būtu noteikusi ilgāku arhīva sējumu glabāšanās termiņu.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pat gadījumā, ja atbildētāja bija iekļāvusi mājas lietā prasības pieteikumā lūgtos dokumentus, atbildētājai nebija pienākums tos uzglabāt ilgāk par četriem gadiem. Prasība celta tiesā 2023. gada 14. aprīlī, līdz ar to atbildētājai nav pienākuma uzrādīt prasītājam prasības pieteikumā minētos dokumentus par periodu līdz 2019. gadam.

Ievērojot, ka prasībā lūgts uzlikt par pienākumu izsniegt dokumentus par 2014.-2021. gadu, un ņemot vērā minētos apsvērumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība apmierināma daļā, uzliekot atbildētājai pienākumu izsniegt prasītājam dokumentus, kas apliecina juridisko pakalpojumu saņemšanu dzīvojamās mājas /Adrese A/ dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs par laika periodu no 2019. gada līdz 2021. gadam (ieskaitot), 2019. gadā 670,57 EUR, 2020. gadā 1970,18 EUR un 2021. gadā 4001,17 EUR, kopā 6641,92 EUR.

[11] Civilprocesa likuma 197. panta pirmajā daļā noteikts, ka spriedumā, kas uzliek pienākumu izpildīt noteiktas darbības, tiesa nosaka, konkrēti kādas darbības un kādā termiņā jāizpilda.

Prasības pieteikumā prasītājs nav norādījis termiņu, kādā, prasības apmierināšanas gadījumā, būtu izpildāms atbildētājam uzliktais pienākums.

Ievērojot, ka informācija sniedzama par 3 gadiem, Civillietu tiesas kolēģija par samērīgu atzīst noteikt, ka atbildētājai pienākums izpildāms viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas paustās atziņas attiecībā uz tiesas pienākumu argumentēt spriedumu, kur vienlaikus atzīts, ka ar šo pienākumu nav jāsaprot prasība tiesai detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk. *ECT 1994. gada 19. aprīļa sprieduma „Van de Hurk v. The Netherlands" 61. punkts*), Civillietu tiesas kolēģija atzīst par iespējamu nevērtēt visus pārējos spriedumā neaplūkotos lietas dalībnieku izteiktos argumentus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu.

[12] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, apmierinot prasību, ir objektīvi vērtējusi pušu argumentus un lietā iesniegtos pierādījumus, tomēr nav ņēmusi vērā Ministru kabineta noteikumos noteikto termiņu dokumentu uzglabāšanai, līdz ar to spriedums piemērojamām tiesību normām atbilst daļēji.

[13] Ceļot prasību tiesā, prasītājs, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43. panta ceturto daļu, ir ticis atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Līdz ar to no atbildētājas par labu valstij ir piedzenama valsts nodeva par prasības daļā par pienākuma uzlikšanu 70 EUR apmērā.

[14] Lietas izskatīšanas gaitā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā 19 EUR un apelācijas instances tiesā 10 EUR, kopā 29 EUR, ko sastāda tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu, piegādāšanu, izsniegšanu, tulkošanu un rakstveida pierādījumu atgriešanu saistītie izdevumi. Minētie izdevumi piedzenami no atbildētājas valsts labā, atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta pirmajai daļai.

[15] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.–434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

/Persona A/ prasībā pret Dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/ par pienākuma uzlikšanu apmierināt daļēji.

Uzlikt par pienākumu Dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /Numurs A/,viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās izsniegt /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, ar dokumentiem pamatotu informāciju, kas apliecina izdevumus par dzīvojamās mājas /Adrese A/ dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs saņemtajiem juridiskajiem pakalpojumiem par laiku no 2019. gada līdz 2021. gadam (ieskaitot) par kopējo summu 6641,92 EUR.

Noraidīt prasību daļā par pienākuma uzlikšanu izsniegt ar dokumentiem pamatotu informāciju par periodu no 2014. gada līdz 2018. gadam par summu 7 149,89 EUR.

Piedzīt no dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /Numurs A/, par labu valstij valsts nodevu 70 EUR (septiņdesmit eiro), kas iemaksājama Valsts kasē, reģistrācijas Nr. 90000050138, Konta Nr. LV55TREL1060190911200, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, Iemaksas mērķis: Valsts nodeva lietā Nr. C771087423.

Piedzīt no dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /Numurs A/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 29 EUR (divdesmit deviņi eiro), kas iemaksājami Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22. Iemaksas mērķis: 21490 Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr. C771087423.

Noteikt dzīvokļu īpašnieku /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /Numurs A/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos, maksājumu apliecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā Brīvības bulvārī 34, Rīgā, vai nosūtāms pa pastu vai e-pastu riga.apgabals.cl@tiesas.lv, lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde valsts labā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot Augstākās tiesas depozītu kontā drošības naudu 300 euro (trīs simti eiro). Drošības nauda iemaksājama Valsts kases kontā

Nr.LV83TREL8280010000000, norādot, ka saņēmējs ir Latvijas Republikas Senāts, iemaksas mērķis – drošības nauda par kasācijas sūdzību civillietā C771087423.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs Normunds Riņķis Tiesnese Ligita Gavare Tiesnese Inese Strelča